

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XII Міжнародної науково-практичної конференції
«ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ: СУЧАСНІ
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ, присвяченої пам'яті
академіка

ДМИТРА ТХОРЖЕВСЬКОГО»

19 травня 2023 року

IX Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГРАФІЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА ШЛЯХИ
РОЗВИТКУ», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН
України

ВІКТОРА СИДОРЕНКО»

20 травня 2023 року

УДК 377.09(082)

Затверджено рішенням Вченої ради факультету технологій та дизайну Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (протокол № 5 від 29 червня 2023 р.)

За загальною редакцією – Дмитра Кільдерова, Валентини Харламенко

Редакційна колегія: **Лілія Кільдерова**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Юлія Колісник-Гуменюк**, доктор педагогічних наук, доцент; **Михайло Копельчак**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Любомира Криницька**, кандидат педагогічних наук; **Ірина Матійків**, кандидат психологічних наук, доцент; **Ірина Маркусь**, кандидат педагогічних наук; **Валентина Лозовецька**, доктор педагогічних наук, професор; **Тарас Олефіренко**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Юрій Павлов**, доктор педагогічних наук, професор; **Лідія Сліпчишин**, доктор педагогічних наук, доцент; **Тетяна Чернова**, кандидат педагогічних наук; **Світлана Шереметьєва**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Тетяна Якимович**, кандидат педагогічних наук, доцент

Технічний редактор: **Олена Козієнко**, завідувач лабораторією

Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Трудове навчання та технології: сучасні реалії та перспективи розвитку» (19 травня 2023 року). IX Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (20 травня 2023 року) / за заг. ред. Д. Кільдерова, В. Харламенко. Київ, 2023. 295 с.

До збірника увійшли тези доповідей XII Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Трудове навчання та технології: сучасні реалії та перспективи розвитку» (19 травня 2023 року). IX Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (20 травня 2023 року).

Розраховано на здобувачів освіти, педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійно-технічної, вищої, післядипломної освіти, співробітників наукових установ та закладів.

©Факультет технологій та дизайну, 2023

©УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

©Автори тез, 2023

Список використаних джерел

1. Виховання національно свідомої особистості (методичні рекомендації кураторам академічних груп студентів) : навч. посібник / За ред.

Д. О. Тхоржевського. Ч. 3. Методика дослідження проблеми виховання національної самосвідомості. Київ : Тираж-51, 2000. 43 с.

2. Кудря О. В. Педагогічна спадщина академіка Д. О. Тхоржевського у контексті актуальності питання виховання національно самосвідомої особистості. *Innovative and modern foundations of pedagogy: collective monograph* / Blavt O., Gurtova T., Stadnyk V. – etc. – International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2022. Pp. 297-308. URL:

<http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/20236>

3. У Полтавському педагогічному презентували Всеукраїнський проєкт «Наукою вишиваємо Україну». URL: <http://pnpu.edu.ua/news/u-poltavskomu-pedagogichnomu-prezentovali-vseukra%D1%97nskij-pro%D1%94kt-naukoyu-vishiva%D1%94mo-ukra%D1%97nu.html>

Гліб Лазаренко

методист навчально-методичного управління

УДУ імені Михайла Рагоманова

(м. Київ, Україна)

УДОСКОНАЛЕННЯ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВІРТУАЛЬНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ВИШУ

Проблемне поле сучасної теорії і методики професійної освіти, дослідження напрямів її удосконалення з урахуванням процесів формування цифрового суспільства в Україні, передбачають і обґрунтування шляхів

удосконалення іншомовної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання, вирішення практичних завдань, пов'язаних із застосуванням цифрових інструментів у навчанні іноземної мови, зокрема, у віртуальному освітньому середовищі вишу [5].

Тенденції сучасного етапу розвитку іншомовної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання передбачають її інституціалізацію, як частину безперервної освіти, зростання її цінності, підвищення гнучкості, багаторівневості, варіативності [3]. Цей процес викликає необхідність удосконалення структури та змісту іншомовної підготовки педагогів професійного навчання з розширенням методологічної бази, розгортанням нових форм підготовки кадрів галузі професійної освіти з комплексним використанням цифрових технологій та інтеграцію систем педагогічного супроводу в процес іншомовної підготовки, обумовлену підвищенням рівня індивідуалізації у навчанні іноземної мови у віртуальному освітньому середовищі вишу.

Дослідження цих напрямів є основою для проведення подальших розвідок щодо вдосконалення інформаційної взаємодії суб'єктів навчання у процесі навчання іноземної мови, розробки моделей навчання, використання цифрових технологій з метою удосконалення іншомовної підготовки педагогів професійного навчання у віртуальному освітньому середовищі вишу. Методологічною основою досліджень цього напрямку є філософські ідеї і теорії удосконалення як комплексного процесу, що охоплює всі галузі суспільного життя; педагогічні ідеї та концепції про обумовленість освітньої політики, про сутність освіти як загальної форми розвитку особистості і суспільства, про зростання значущості безперервної освіти в сучасних умовах; теоретичні положення акмеології; ідеї про активну роль людини у перетворенні соціального середовища в процесі самореалізації, самодопомоги, самоосвіти; положення про роль і місце сучасних цифрових технологій в освітньому процесі.

Сутність процесу удосконалення іншомовної підготовки педагогів професійного навчання з використанням цифрових технологій у віртуальному освітньому середовищі вишу полягає в інтеграції системного, особистісно орієнтованого і аксеологічного підходів при організації процесу навчання іноземної мови [4]. Такий підхід дозволяє одночасно розглядати цей процес і у якості нового щабля професійного та особистісного зростання людини цифрового суспільства, і як результат професійного саморозвитку та системного формування інформаційної культури особистості з високим рівнем іншомовної і цифрової компетентності.

Інформаційно-навчальне середовище іншомовної підготовки у вигляді електронних навчально-методичних комплексів, розміщених у віртуальному освітньому середовищі вишу структурно представляє собою поєднання чотирьох взаємодоповнюючих ієрархічно пов'язаних середовищ (загальнодоступного, спеціалізованого, додаткового, індивідуального), а функціонально - сукупність ціннісно-цільового, програмно-методичного, інформаційно-знаннєвого, комунікаційного та технологічного блоків [4]. Інформаційно-навчальне середовище іншомовної підготовки включає: інтелектуальні, культурні, адміністративні, програмно-методичні, матеріально-технічні ресурси; організаційні структури, що забезпечують його функціонування і розвиток в процесі навчання дисциплін іноземного циклу; комунікаційні засоби (мережеві компоненти), що забезпечують взаємодію суб'єктів процесу навчання іноземної мови у віртуальному освітньому середовищі вишу.

Мережеві компоненти призначені для суб'єктів процесу навчання іноземної мови і відкривають доступ до ресурсів інформаційно-навчального середовища іншомовної підготовки на основі відповідних інструментів цифрових технологій у віртуальному освітньому середовищі вишу [1]. Мережеві структури представлені динамічною сукупністю організаційно-навчальних структур, організаційних відносин і протоколів взаємодії між ними,

комплексів технічних засобів і засобів апаратно-програмного і організаційно-методичного забезпечення, суб'єктів процесу навчання іноземної мови, електронних навчально-методичних комплексів з дисциплін іншомовного циклу та навчального контенту мереж, орієнтованих на досягнення цілей іншомовної підготовки.

Освітній портал віртуального освітнього середовища вишу включає в себе комутаційний портал і комплекс сервісів, що забезпечують використання навчальних ресурсів з орієнтацією на Web-технології і вільно поширювані цифрові інструменти, можливість охоплення всіх етапів навчання іноземної мови та адаптацію до потреб вишу і студента [2].

Підсумовуючи зауважимо, що одним із чинників розвитку іншомовної підготовки педагогів професійного навчання є постійне зростання вимог до професіоналізму і рівня іншомовної та цифрової компетентності педагогічних кадрів професійної галузі. При цьому, вдосконалення іншомовної підготовки педагогів професійного навчання у віртуальному освітньому середовищі вишу забезпечується застосуванням модульно-компетентнісного підходу при розробці програм для дисциплін іншомовного циклу, що обумовлює широку самостійність педагогів професійного навчання у питаннях добору, формування і освоєння освітніх програм відповідно до індивідуальної навчальної траєкторії, а системне і комплексне використання цифрових засобів навчання - педагогічну обґрунтованість застосування кожного засобу і програмного продукту, розумне поєднання традиційних і цифрових технологій при навчанні іноземної мови у віртуальному освітньому середовищі вишу.

Список використаних джерел

1. Вереїтіна І. А. Система вправ у структурі електронного посібника для організації процесу навчання іноземної мови у віртуальному навчальному середовищі. Проблеми сучасної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія.

2013. Вип. 38(2). С. 3-7. Режим доступу:

[http://nbuv.gov.ua/UJRN/pspo_2013_38\(2\)__3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/pspo_2013_38(2)__3)

2. Гриб'юк О. О. Віртуальне освітнє середовище як інноваційний ресурс для навчання і дослідницької діяльності студентів. Режим доступу:

<http://lib.iitta.gov.ua/1115/>

3. Дем'янова В. Г. Навчально-методичний комплекс як ефективний засіб мовної підготовки іноземних студентів. Педагогіка та психологія. Х., 2015. Вип. 51. С. 29-37.

4. Желясков В. Я. Дидактичне забезпечення процесу навчання майбутніх перекладачів на засадах компетентнісного підходу : дис... канд. наук: 13.00.09. 2011. 186 с.

5. Кивлюк О. Віртуалізація освітнього простору як прагматичний складник розвитку інформаційної педагогіки. Вища освіта України. 2012. № 1. С. 25-30. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2012_1_6

Ірина Лихобаба
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
кафедри теорії і методики технологічної освіти
Полтавський національний педагогічний
університет імені В.Г. Короленка
Науковий керівник – к.п.н., доцент **Гриценко Л.О.**
(м. Полтава, Україна)

ПЕТРИКІВСЬКИЙ РОЗПИС ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОЄКТНИХ НАВИЧОК УЧНІВ У ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ

Сучасний світ вимагає від молоді активної та творчої позиції в житті. Технологічна освіта займає важливе місце у формуванні такої позиції, а проєктна діяльність є одним з ефективних інструментів для цього.